

vsi za g. Friderik Seifritz v Miklauzenhofu (okraji Borovlje, Pliberg, Železna Kaplja itd.) in za posestnika Josef Nagel v Velikovcu.

To so naši možje!

Volitev je pred durnim in boj se pričenja! Bodimo složni in volimo složno naše napredne može!

Na delo do zmage!

Volilni boj.

Okraja Ptuj in Ormuz

Naš kandidat je velezasluženi

Josef Ornig

veleposestnik in župan v Ptaju.

Kaj nam je Ornig? Politični otročaji, ki nimajo niti pojma, kako se dela za ljudstvo, — in tisti zaslepjeni strastni prvaki, ki bi sovražili tudi Boga, ako bi ta prišel med nje in govoril nemško, ti ljudje so torej kar zatulili, ko so izvedeli o Ornigovi kandidaturi. Zakaj jih ravno tako vznemirja? Ker se Orniga bojijo, ker poznajo Ornigove zmožnosti in ljubezen, s katero spoštuje ljudstvo tega moža. Tresajo se pred Ornigom, ti hofrati in kaplani, in zato ga — obrekajojo. No, vse obrekovanje ne pomaga nič: Ornig je preveč storil, da bi ga uničilo neumno češkarjenje v prvaških listih. Bolje bi bilo, ako bi prvaki enkrat pokazali račune prejšnega okrajnega zastopa, katerega načelnik je bil "profesor" Zelenik in v katerem je igral prve gosle prvaški Brenčič. Zadolžen je bil okraj pod Zelenik-Brenčičom čez ušesa in ničesar se ni storilo za ljudstvo. Ornig je postal l. 1904. okrajski načelnik in je prevzel od prvaškega zastopa popolnoma zanemarjeni okraj ter 22 tisoč dolga. Danes je dolg poplačan in poleg tega se je izdal čez 100 tisoč krov v ljudstvu koristne namene. Seveda, Ornig ima vpliv in ni spal za pečjo kakor zaspansi Zelenik, ki se je zdobil, kadar mu je Brenčič račune za les ponudil ... V dveh letih je pridobil Ornig okraj s prošnjami in zahtevami 14 tisoč državne podpore in 21.439 krov deželne podpore. Skupno je dobil okraj torej čisto zastonj od vlade 45.439 K. Da se dobi tako svote, je treba delati! Na ta način je bilo Ornigu mogoče, zboljšati po prvakih zanemarjene ceste, zgraditi nove ceste, zboljšati živinorejo itd. Omenimo le Medribniško cesto pri sv. Barbari v Halozah, za katero so ljudje takoj dolgo prosjačili. Prvaki so pustili raje, da je kmet trpel in da je živila trpela, — Ornig pa je uvidel potrebo ceste in jo je zgradil. Ali pa Okičeva cesta. Kdor je videl staro cesto čez Okičovo goro, kdor je vozil enkrat po tej stari cesti, ta ve pač, kakšna je bila. Danes pa se vije lepa cesta čez hrib in brez truda pride živila čez. In s svojim delom je Ornig še prihranil pri zgradbi čez 10.000 K ter pridobil, da plača dežela polovico troškov. Ali pa poglejmo ceste v sv. Urbanu. Pretekli pondelek se je pričelo z zgradbo ceste Janežovci-Vinterovci-Derstelja-Jurščevi v sv. Rupert. 20 let so ljudje prosili za to cesto, ali prvaki so bili gluhi. Ko pa je Ornig prišel, je bila prošnja uslušana. Omenimo še zboljšanje ceste na Grabšinskem vrhu, ki je velevažna za promet iz Ščavninske doline, — nadalje cesto Velovek-Juvance-Destince-Svetnice, po kateri se danes že vozijo in končno cesto od radgonske ceste v Urban, ki je velepomembna. Kdo drugi se je za vse to pehal in trudil kakor Ornig? Omenimo nadalje regulacijo Pesnice, za katero ima tudi Ornig velikih zaslug in ki bode dvignila vrednost obmejnega posestev. Za živinorejo se je izdal čez 1200 K in vprašači kmete, ali je bilo to dobro ali ne? ... Vse to je Ornigovo delo! In zdaj hočejo taki malenkostni politiki kritizirati Orniga. Prvaki, skrijte se, pojrite zopet za peč spat, kajti Ornigova dela bodo živila, ko vas vse več ne bodo. Živio naš kandidat Ornig!

Volilci okraja Ormuz! Piše se nam: Volilni dan se bliža in z njim odločitev. Videli in slišali smo klerikalne shode ter shode Zadrvčeve stranke. Ali tudi naprednjaki „Stajerc“ stranke so prišli in tudi te može smo videli in čuli. Kar naprej povemo, da se nam dopade od vseh kan-

didatov najbolj napredni posestnik Josef Ornig. Ornig in njegova stranka se ne vsiljujeta; ali resnica je podlaga naprednjakov in zato imamo veliko zaupanja ravno do Orniga. Klerikalci in njih voditelji, politični kaplani ter župniki, agitirajo z vsemi umazanimi sredstvi za svojega hofrata! Kje pa so zasluge tega moža? Kaj je za nas kmete storil? Kaj je izvršil? Mi vemo malo o delovanju tega moža in to kar vemo, ni ravno častno in lepo! Vso ljudstvo že kliče: Reši nas, o Gospod, vseh hofratov, posebno pa Ploja! — Drugi je gospod Zadravec, šef prvega parnega mlina v Središču. Mož naj bode tak ali tak, res pa je, da ga nam hočejo vsiliti celjski prvaški dohtarji in prvaški učitelji. Kmetje se niti zmisili niso na tega moža. Ali pa prvaških dohtarčkov in učiteljev hoče komandirati ljudstvu kandidate, kakor hoče v klerikalnem taboru dikтирati kandidate par pokvarjenih farjev. To pa ne gre! Vsem tem ljudem se gre izključno za prvaško hujskarijo, nikdar pa korist vbogega trpina ... Mi naprednjaki pa smo siti vse neumne hujskarje, mi si želimo in delamo v prvi vrsti za mir med Nemci in Slovenci in za pridno gospodarsko delo, katero edino nam more zboljšati naš položaj! Zato bodimo složni, vi kmetje in obrtniki v ormužkem okraju, bodimo složni, da prodre enkrat ljudska volja! Volimo ednoglasno v delo za ljudstvo izkušenega Jos. Orniga. Do zmage pa nam pomagaj Bog! — Kmetsko-obrtniški volilni odbor v Ormužu.

Hofer Ploj v sodniški preiskavi. Kakor znano, očital je nemški poslanec Stein v državni zbornici hofrata Ploja, da je imel ta nekaj po zakonu prepovedanega z nedoljetno deklenco. Klerikalni listi se seveda to stvar zamolčali. Sodnija pa se peča s celo zadovo. Listi poročajo, da je cela stvar pri okrajski sodniji v Leobnu. V zadnjem času je sodnija zaslišala celo vrsto prič. Tudi na Dunaju se je zaslišalo veliko prič. Lepe stvari bodo prisile na dan! Ali ni nesramnost, da si upa ta človek nastopati zdaj kot kandidat? Ves svet zahteva, da se opere najprve tega očitanja. Ako ni res, kar je Stein trdil, potem je imel hofer dovolj časa, da se opere očitanja. Dosej pa tega ni storil. Pač pa hoče postati „poslanec“. Mi vemo iz popolnoma zanesljivega vira, da so celo Plojevi sorodniki preprčanja, da je nekaj resničnega na tej stvari. Ploj, skrij se v zadnji kotiček! Vse pride na dan!

Sv. Urban nad Ptujem. Res je, da ima gospod Ornig veliko zaslug za naš okraj. Ako mi kmetje nazaj pomislimo, kako je bilo s konkreto, dokler so imeli klerikalci zastop v roki, potem vemo vse. Dokler je bil hofer Ploj s svojimi pajdaši prvi gospod, smo morali mi kmetje vedno prosjačiti, naj se nam pripravi boljše, težke žrebce. Ali nič nismo dosegli. Ko pa je postal Ornig načelnik, je naše prošnje takoj vpošteval in dobili smo lepe, težke žrebce. Preje smo redili žrebce 5 let in dobili kakih 100—120 gold. zanje, zdaj dobimo ta denar že po 5. mesecu. Tako je delal naš Ornig! In zato bodemo glasovali zanj, ker bi bilo le kmetu v korist, ako postane Ornig poslanec.

Sv. Urban nad Ptujem. Preteklo nedeljo dopoldne smo imeli tukaj v Mariničovi gostilni prav lepo uspeло zborovanje. Velike sobe so bile natlačeno polne volilcev. Lahko rečemo, da je prišlo nad 200 kmetov. Shodu sta predsedovala gospodarja Žampa in Vrabelj. V enourinem govoru je razložil urednik Linhart potrebujoče ljudstva, pomen volitev in cilje nasprotniških strank. Neki klerikalni podrepnik je skušal govor motiti. Očividno je bilo, da je postal tega razgračač sam kaplan na shod. Kaplan se namreč sam ne upa več na shode, odkar so ga vrgli kmetje iz dvorane. Tudi njegovemu podrepniku bi se to kmalu zgodilo. Ko bi govornik ne branil, vrgli bi kmetje črnega razgračača gotovo čez stopnice. Končno, mu jih je g. Linhart toliko gorkih povedal, da jo je možakar osramočen odkuril. Na shodu zbrani volilci so sklenili ednoglasno, oddati svoje glasove in delovati z vsemi močmi za našega kandidata g. Jos. Orniga. Revno prebivalstvo, je opazovalo gospodarsko delo našega Orniga. Vsi zanj na delo!

Sv. Barbara v Halozah. V nedeljo popoldne se je vršilo v gostilni Blas volilno zborovanje.

Prostori so bili natlačeno polni Iz vseh sosedih halozkih občin so prišli volilci. Predsedoval shod posestnik Windisch. Govoril pa je urnik Linhart, ki je popisal zlasti pametno gospodarstvo okrajnega zastopa in zasluge, kateri si je pridobil g. Ornig kot načelnik zlasti zgradbo medribniške in okičeve ceste. Shod sklenil ednoglasno, podpirati z vsemi močmi volitev g. Orniga. Nasprotviki se tega le uspelega zborovanja niso udeležili.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Naš župnik Šmit je strastni agitator za Ploja in sovraži vsacega kdor ni za tega nedolžnega hofrata. Enemu sedu je iz golega političnega sovraštva prevedal, mleko dalje jemati. Naprednjaki ne pustite se zapeljati od politikujočih farjev!

Sv. Bolfeng pri Središču. Zadnjo nedeljo oznanjeval je župnik Zadravec raz priznani volilci naj pridejo pred volitvijo k njemu, čim napiše v volilne listke ime tistega kandidata, katerega morajo voliti. To je res, preveč! Dvojni pregresek tiči v tem ravnanju. Prvič zlorablja župnik s takim počenjanjem božji hram, omadežejo sveto cerkev, se zoper stavi škofu in papežu. Drugič pa prezira nov volilno postavo, ki preprečuje vsako nasilje glede voliltev. Taki nesramni hujščki v farški suni spadajo v ječo in mi opozarjam višjo oblast naj stori svojo dolžnost. Fej hujščka!

Velika Nedelja. Dragi „Stajerc“, kot sta človek ti naznjam, da še nisem take bedare videl kakor zadnjo nedeljo. Bil je namreč nas shod hofrata Ploja. Kaplan Ozvatič je Ploj že prejšno nedeljo pot pripravil. No prišlo je okoli 200 oseb obeh spolov. Tudi 5. t. m. v cerkvi Ozvatič omenil, kako naj se voli. To je čital na prižnici neko pismo, katerega manekdo zaradi njegove bedarje pisal. Ako kdor Ozvatiča malo na njegove grehe opozori, potopev to takoj na prižnici. No, tudi v nedeljo bil Ozvatič Ploju desna roka. Kvasil je vsem goče, in seveda so mu njegovi podrepniki svoji temi ploskali; zlasti sta bila zajed Megl Jaka iz Trgoviča in Skupac iz Senečč, ki delata kotače na tri voge. Neumni Ozvatič je tudi kvasil, da imajo nekateri kmetje cele kopije otrok. Kaj tebe brigajo otroci? Ali skriblj zanje? Ploj je seveda zopet ljudem med okoli ust mazal in odobravali so mu nekateri zasledljenci, ki še verujejo farški lažnivosti. Posebno trgovški župan se je mazal okoli Ploja kakomaček okoli vrele kaše. Ploj je vse omenil, kako vrabci žvrgljajo in žabe reglajo, le svoj stališče glede nemškega jezika je „pozabili“ na jasnit. Seveda, Ploj si pač misli: ako kdor tudi ne zna nemškega, popovsko-dohartske žape pa le zna polniti! No, vsak po svoji volji! A Bog razstavi duh volilcev, da bodo 14. maja oddali svoje glasove le za našega kandidata velezasluženega Jos. Orniga v Ptaju!

Okraji Šmarje-Rogatec-Kozje

Edini ne od dohtarjev ne od farjev odvisni kandidat kmetov obrtnikov ter delavcev je

Andrej Drofenig

posestnik v Kačjemdomolu.

O „kandidatu“ Žurmanu smo dobili tri anonimnih in podpisanih pisem, ki bi žurmanu hudo ogrodili in tudi k temu prisilili da bi odstopil od kandidature; — ali mi objavimo teh dopisov, ker se nam zdi, da oranje preostudno. Tako delo prepuščamo v planu Korošcu. Vendar pa bi Žurman pač storil, ako se ne vtika v javnost, ker ga je precej dobro poznajo! Razumete?

Iz Buč pri Kozjem. Vzemi, dragi „Stajerc“, tudi od nas Bučanov par vrtic. Naznani moramo nekaj od naših črnuhov, ki tako bu mešetario za Korošco. Teh mešetarjev je zl. Župnik Janez Stojko, Jakob Bohva in Janez Božiček, zadnja dva cerkvena ključarja. Naš župnik je dobil nekaj spisov od faranov, da ne opravlja v redu božje službe. To je resnica. V budem mrazu po zimi traja božja služba po 2 uri in nikdar ne pride ob tistih, katerih je oznanil. 21. aprila je zaročen, da bude Buča preje rajske, zdaj pa so živi po Seveda, fajmošter na fehtu vse, kar rabi za svoji dve kuharici, po fari in zato je seveda „raj.“ Peklenska pa je fara zato, ker

ljude ne pustijo več za nos voditi od črnuhov. Črnuhi so priedili pri nas tudi volini shod in je prislo veliko ljudstva. Med drugimi sta prišla mešterarji tudi kojzanski kapelanček in dohtar Jančko. Krepki možaki pa so se zoperstavili hujšanju in so vpili: „Proč s Korošcem!“ Na celem shodu ni bil drug za Korošca, nego fajmožster in njegovi dve kuharici ter nekaj mlečnih farovških podrepnikov. Najdalje je zadnjo nedeljo župnik oznanil, da bode 2. maja sv. mašo služil v ta namen, da bode Korošec izvoljen. To je lepo! Politikujoči duhovni, kaj ste npravili iz božjega hrama? No, nam je že Bog pamet rezsveti in vedeli bodo, koga naj volimo! Korošec naj gradi na prve gnoj kidati, da bode razum kmetsko delo, potem naj se pusti voliti za poslanca. Mi kmetje vemo, kogo bodo, volili. Naš kandidat je naš tovariš — kmet Andrej Drosenig. Vsi zavedni kmetje napišemo to ime na listek in dobro bodo delali, da se po kaže enkrat kmetska volja. Volitev je tajna in nikd ne sme groziti zaradi volitve. Korošeca naj volijo daščen svuži, mi kmetje pa imamo svojega Droseniga!

Občinski tajnik F. Došler in njegovi tovariši izrabljajo svojo službo za agitacijo za Žurmana. No, Žurman je tudi občinski tajnik, čeprav je ljudem še presneto malo zastonj naredil. Nam tudi na tem nič ležeče, da se zavzemajo ti možkarji za Žurmana. Ali to ne gre, da zlorabljajo svojo službo za to delo. Nekteri tajniki psejajo našega Droseniga pri razdelitvi volilnih listkov tako, kakor da bi bili naravnost podplačani od „Narodne stranke“. Zlasti pisar Franc Došler je v tem oziru tiček. Ta možkar je bil nekdaj naprednjak, ali zdaj je preškočil v stranko prvaških dohtarjev. Pri razdelitvi listkov psej Droseniga, tako da se bodo moral za svojo nesramnost pred sodnijo zagovarjati. Naj bi se raje bolj za svojo službo brigal. No, poskrbelo se bode, da se fantu jezik skrejsa.

Rogatec. Veliki prostori pri Brezinšku v Rogatu so bili napoljeni, ko je prišel v nedeljo popoldne tudi k nam kmečki kandidat Andrej Drosenig, da se nam predstavi in svoj program razvije. V poldrugo uro trajajočem govoru je vse za kmetijstvo in naš volilni okraj potrebitno omenil in objabil v slučaju izvolitve le rese želje svojih volilcev zastopati, vso narodno hujšanje pa drugim prepustiti. Ko je še g. Vidgaj govoril o nasprotnih kandidatih in vprašal, zakaj je g. Žurman iz okraj. zastopa izstopil, videlo se je, da so navzoči bili le za našega kandidata vneti. G. Vidgaj opisal pa je tudi mešterarja od Žurmanovega Oroslava Kušeca tistega „Musterkmeta“, katerega vsak pozna kot slab denar. Kušeco leta okoli, kakor da bi on kandidiral, na hiši pa niti oknov nima in vrane in srake tam mlade imajo, kje bi megel on s svojo familijo stanovati. Splošno ploskanje je Vidgaj pritrdo, da je po resnicu povedal. Razum 2 klerikalcev glasovali so vsi volilci enoglasno za našega kandidata Andreja Droseniga. V Rogaškem okraju pa ni polje za Vinkota Žurmana, ker tudi njega dobro poznamo.

Lemberg. Zadnjo nedeljo v poldan imel je naš kmečki kandidat Andrej Drosenig kmet v Kačjem dolu, tudi pri nas volilni shod. Prostori pri g. Zupančiču so bili napoljeni. Akronovo se je sv. opravilo, koje je na Florjanovo nedeljo v Lembergu običajno, odpovedalo. Govornik Drosenig je v mirnih besedah razložil svoj program in tudi popolno jasno razložil dosedanje napake na polju kmečke postavodaje. Ednoglasno Živijo je zadonelo po obeh sobah in v vezi, ko je govornik končal. Neki prismojeni klerikalec je trdil, da bi bil Drosenig za vse najboljši, samo sv. vero ne zna tako braniti, kakor dr. Korošec (Op. ur. Pri svoji Idi. Govoril je h koncu tudi g. Vidgaj o kričicah pri vojaščini in o drugih nedostatkih. Navzoči so navdušeno enoglasno sprejeli kandidaturo Andreja Droseniga in ga prosili naj v slučaju izvolitve neustrašeno deluje v smislu razvitega programa. Gospod Žurman v Lembergu ne bo našel pravega polju akoravno se bo Kušec še tako prizadeval lagati. Vete Vi šribarski kmet ali kmečki šribar kakor Vam je ljubše Vi ste se zmotili če ste Lemberg v Vašem potovanju kot zadnji kraj spoznali ali ste mogoče namenjeni tukaj Vašo kandidaturo pokopati, povabite k

sedmini in za trogarja le one podkupljene podle duše, nas pa ne.

Žejsem. Tudi pri nas se je minulo soboto zvečer predstavljal naš neodvisni napredni kmečki kandidat Andrej Drosenig iz Kačjega dola. Prostori pri g. Gajšeku bili so sicer polni pa vendar bi bila udeležba še veliko večja ko bi se bilo zborovanje bolj po širokemu razglasilo. Nad sto kmetov in delavcev je mirno in pazljivo poslušalo kandidatov govor in vsestransko priznanje je žel govornik, ko je koncem svojega govora priglihal v olilce z mučeniki. Rekel je: mučeniki so šli za svoje prepričanje v grozno smrt, ne durnju Vi volilci Vaše prepričanje samo zavoljo tega, da vstrežeti organistu, mežnarju ali kakem podkupljenim mešetru narodne stranke. Bodite možate in zapišite 14. maja tistega na volilni list do katerega imate največje zaupanje. Posestnik Žekar se je nato kandidatu za svoj trud zahvalil in navzočo oporil, do volitve pridno delati, da bo edini pravi in neodvisni kmečki kandidat A. Drosenig častno izvoljen na kar je enoglasno „Živijo“ po dvo-rani zadoneli. Vsestransko javila se je želja za več nemškega poduka na kar je kandidat pripomnil da naj kr. šolski svet v tem svojo dolžnost storiti in gotovo se bo opravičeni želji ustreglo.

Imeno. Pri Žurmanovem nekdajnem sosedu Janezu Drafeniku v Imenom zbrali smo se po dokončanem delu v pondeljek večer vaščani in naši sosedje v tolikem številu, da je bila prostorna soba in lopa napolnjena. Navzočih je zilo tudi ena miza klerikalcev, med katerimi si je širokoustni gmajnski pot najbolj čovbe brusil, in ako bi ga kandidat sam ne bil branil, gotovo bi ga mi nesli na hlad. — Kandidat kmet Drosenig je razvil svoj program in pokazal da zares zastopi in ve kje in kaj potrebujemo kmetje in delavci. Govoril je tako prepričano, da je lahko vsakdo uvidel, da se to ni po kakem dohtarskem spisu naučil kakor Žurman. Klerikalci sami so mu pritrdirili, da ima izvrsten namen in dopadlo se je nam vsem, ko je končno rekel: volite brez pritiska le tistega, katerega Vam zdrava pamet veleva. Navdušeno so sprejeli po odhodu klerikalcev zavedni kmetje kandidaturo in obenem izjavili, da bodo delali kaj se bo dalo na to, da bosta tudi tukaj nasprotnika pogorela.

Okraji Maribor (desno)-Slovenska Bistrica-Konjice

Kandidat vseh onih, ki hočejo gospodarski napredok, je

Ljudovik Kresnik

posestnik v Črešnjevcu.

Iz slov. bistrškega okraja. Veseli nas, dragi „Štajerc“, da nam priporočaš kmeta Kresnika za kandidata. To je mož, ki ne živi od tujih žuljev, kakor „Fihposovi“ kandidati. Od ranega jutra do večera se mora naš Kresnik truditi, da mu je mogoče visoke štibre plačati. „Fihpos“ pa vpije, da so le njegov kandidati dobri. Seveda, „dobri“ so pa, ne za kmeta temveč za požreščne farje, ki so dobili šele zdaj zopet 5 milijonov večjih plač. Kmet in obrtnik, ti pa le plačuj! Ako si posodiš denar, plačaš 7 do 8% obresti itd. Tako ne more iti naprej. Zato volimeta Ludovika Kresnika v Črešnjevcu, ker on ve, kje kmeta čevelj žuli.

Sv. Martin na Pahorju. Kandidat Kresnik je držal tukaj preteklo nedeljo zelo dobro obiskano zborovanje. Navdušeno se je sprejela Kresnikova kandidatura. Na delo, — kmet za kmeta!

Okraji Maribor (levo)-Sv. Lenart-Ljutomer-Zg. Radgona

Od vseh političnih neumnosti neodvisni kmetski kandidat je

Franc Senekowitsch

posestnik v Leitersbergu.

Sv. Kriz nad Mariborom. 21. aprila je imel pri nas shod znani paradi-kmet Roškar. Povedal je, da bode učitelje odpravili, ker ti učitelji po njegovem mnenju le burke podučujejo. Rekel je tudi, da bode šolo skrajšali in da bode duhovščini plače znižali (glej, glej, kaj pa bo „hauptman“ klerikalcev, kaplan Korošec k temu

rekel? Pravil je tudi o draginji mesa itd. Ali vse prazne besede mu ne bodo pomagale. Mi smo naprednjaki in ne bodo pozabili, da so vrgli klerikalci duhovništvo 5 milijonov naših dakov v žrelo. Zato bodo volili Franca Senekowitscha!

Sv. Lenart Slov. Gor. 5. maja je obdržal gostilni g. Sarnitz naš kandidat dobro obiskano volilno zborovanje. Predsedoval je shodu g. Ferd. Gollob, župan iz sv. Trojice. Temeljito je razložil naš kandidat Senekowitsch svoj program in burno odobravanje je sledilo govoru. Navzoči volilci so sprejeli ednoglasno kandidaturo Senekowitschovo. Lé mežnar je bil proti. Na delo, dvanaesta ura prihaja! Na delo!

Okraja Celje in Vrantsko
Kandidat naših somišljenikovje

Jos. Vodopiutz

oskrbnik graščine Schönenegg.

Iz Gomilске. Dragi nam „Štajerc“, sprejmi par vrstic iz naše lepe Savinske doline. Še veliko lepša bi bila, ko bi ne imeli toliko hujšačev. Dne 5. maja imeli smo službo božjo ob 6 uri zjutraj. Ali na meste Kristusovih navkov, predlagal je nam župnik Franc Skorjanec samo o volitvah, tako da nam se je preneumno zdelo njega poslušati. Kaj je nas takih da so nam odpadle tiste debele deske raz oči, da vidimo, ko nam je Bog dal lepi vid, morali smo zapustiti hišo Božjo in šli po krčmah iskat Božje kapljice ... To so lepi duhovni, to je lepi nauk! Kdor ne trobi v njihov rog, ta je „brezverec“, „nemčur“ in Bog si ga vedi kaj še vse. Taki duhovni, ki hišo Božjo za politiko rabijo, so sami krivi, da vera peša. Ali vera je njemu deveta briga, samo da je njegov trebuh lepo okrogel in oblije njegovo napeto kakor polna luna. Na vse to pa še hoče imeti polno blagajno tisočakov. Za danes toliko! Mi pa volimo našega Jos. Vodopiuza!

Neustrašen Faran.

Okraji Borovlje-Dobrlavas-Železna Kaplja in Liperg

Naš kandidat je neodvisni, napredni

Frid. Seifritz

veleposestnik v Miklavžuhofu.

Gutštajn. Ljubi „Štajerc“, tudi ti moraš izvedeti, kako se nam je prišel kandidat pravok in slabih farjev Grafenauer predstavljati. Imel je v Steklavi gostilni pri fari shod. Druzega ni vedel, kakor po „Štajercu“ udrihati. Rekel je, da je boljše kuga v deželi nego „Štajerc“ v hiši. No, od „Štajerca“ pač še ni nikdar žival končala. Pač pa smrdi iz nekaterih prvaških farovžov že grozno po kugi. 28. aprila je prišel ta zmešani orglar Grafenauer k Blatniku pri Gutštajnu. Pričel je praviti, da to ne bode šlo, da bi se dača na vino zmanjšala. In tudi Brejček je o temu legal, češ da pozna predobro postave in da vše, ne bode z našo prošnjo nič. Ali glejte, 25. aprila pa že je bilo potrjeno, kar smo zeleli. To se je zgodilo brez Grafenauerja in Brejca. Ta prvaški Brejček je tudi rekel, da se moramo sramovati, da smo delavci. Seveda, vse ne moremo biti dohtarske pijavke; kdo bi pa potem na fužinah delal? Proč s pravki! Mi gremo za naprednjaka Seifritza v boj.

Zitaravas. (V znamenju revolverja). Dne 5. maja so sklicali črnulti za Železno kaplo in Zitaravas volilni shod. Grafenauer in Brejček sta v Kapli najela iz Obirskega „leibgardo“ (estavljeno iz tepežev, ki so kakor razbojniki na polvelje strahopetca Brejca napadali naprednjake, ki so imeli srčnost, se zoperstaviti grdimi lažmi dohtarja Brejca in Grafenauerja, ki so v svoji zagrivenosti vlivali svoj besni strup na koroško učiteljstvo, deželni zbor in našega kandidata. Bilo je naših dovolj, da bi vse strahopetne tepeže, ki samo z nožem od zadaj ali s stolami in vrčkami znajo napasti ljudi, popihali, kakor vihar suho listje. Pa so bili mirni. Brejček pa je mrzalo, da bi se kdo zoperstavil njegovim nesramnim besedam in ožigolil njegovo postopevanje, kajti čo bi prišli naši do beseda in bi odprli zapeljanim volilcem oči, spreobrnila bi se stvar in neprid Brejcu in tovarišu. Tako pa je dal povelje: „Prostor naredite, vržite jih ven!“ Pa 40 tepežev ni moglo odpraviti 5 korajžnih

mož, ki niso drugega orožja rabilni kot svoje roke. — Po „junaškem“ opravku v Železni kapli sta imela Brejc in Grafenauer predzrost, se vsilovati volilcem naše občine, v kateri ima svoj sedež naš kandidat, poštenjak Friderik Seifritz na Miklauzhofu. Pa se jim je napravil spomin, ki jima bo vzel za bodočnost vso veselje, priti v naš mirni kraj. Reklo se je, da je ta shod samo za volilce žitajske občine. Pa so bili k večemu le obirski tepezi, znani Novak iz Šinčevasi, par šentlipških rewežev z debelimi diljami pred čelom neki tukajšnji „Wildschütz“ fanatični udje „Trte“, sveta gospoda, med drugim „Lojzej“. Največ pa je bilo žensk in otrok. To so bili „volilci“ črne stranke. Bili so „voll des Endes Gerstensafes“, ki jim je „špendiril“ dobroščeni župnik. In so mu bili zelo hvaležni, celo Brejc se ga je precej nasrkal, kajti komaj je zagledal našince, ki so prišli čisto mirno v sobo (napolnjeno z jankami ženskega in moškega spola), da bi odgovarjal koncem govora na laži, je pretrgal svojo čenčarijo in jih je izrazil z besedami: „To je tisti N. N. iz Železne kaple, ter kazal s prstom na gospoda K. Na to so mu naši krepko odgovorili in v hrupu, ki je tedaj nastal, je imel Brejc priložnost, dati svoji „laibgardii“ — kateri so si pridružili nek znorel Tihocjan, udje slavne „Trte“ in neki zbesneli tesar, možkar kakih 70 let (sram bi ga imelo biti začenjati pretep kakor kak zaljubljen fant, ko ga zasačiji pri „oknah“) — kakor v Kapli povelje: „Ven jih vržite!“ Pa to ni šlo, kajti jauke stebre ne premaknejo. Prišli so orožniki, ki so stali pripravljeni, pomiriti vsak hrup, in Brejček, kateremu je srce ušlo nekam, kamor ne moremo pogledati (kajti on sam je bil izvrač), se je skril za njimi. Programa ti ljudi nimajo. Njih program je psovati učitelje, katerim se je zvišala plača, brez da bi se po višali deželne doklade. Naložil se je le davek na privatno vino in na najemščino lova. To kmeta in obrtnikov nikakor ne zadene, pač po duhovniške in bogate kloštstre, ki imajo v kletih „faslne“, medtem ko mora iti siromak v gostilno si kupit za krvavo prisluženi denar kak „firkelje.“ Njih program je nadalje, psovati deželni zbor in spleh vse, kar je ustavnova naša stranka dobrega in koristnega. Pnjejo nadalje gospoda kandidata našega na tak grad način, da bi se obračal mrljič v grobu. Celo bojkot na Seifrizovo pivo so napovedali. Gotovo jim je „Freibier“ tako ugajal, da nočejo nič drugzega več. „Einem geschenkten Gaul sieht man nicht ins Maul“ si je mislil oni, ki je bojkot pridigoval. Kako različno so vendor naši shodi proti onim. Slišiš le lepe besede gospodarskega pomena; naš vrli kandidat ne zgubi besedice čez nasprotnega kandidata, temveč razvija svoj gospodarski program. — Po odhodu iz klerikalne gostilne, koder se je vršil shod, smo šli naprednjaki v gostilno vrlega Martina Keuschlna. Tam sta razvila neustrašena gospoda Josef in Johan Krassnigg med burnim odobravanjem program napredne stranke, ter ožigisala izzivaško postopanje Brejca in Grafenauerja in sklenila se je od kakih 60 volilcev enoglasno rezolucija, da bomo vso našo moč porabili zato, pripomagati našemu kandidatu do zmage. Ko sta šla Brejc in Grafenauer, spremljavana oorožnika, na žitrajsko železniško postajo, smo tudi mi spremljavali gospoda Krassnigg-a na železnicu. Gredé je potegnil Brejc na gospoda K., ki je šel z rokami v žepu svojo pot in prišel Brejcu po naključju malo preblizo, revolver ter grozil, da ga bode ustrelili! Na to je nastalo med nami silno ogorčenje. Zdaj je padalo psovki, ki bodo možemo ostale še dolgo v spominu. Tukaj sta pogorela popolnoma. Gotovo bo zdaj „Mir“ pisal, da je pijana druhal napadla „mirne“ volilce i. t. d. Molčal pa bode o zbadanju od strani Brejca in o revolverju. Pa ne pustite se slepit! Kmetje, rokodelci, delavci, pridite na dan 14. maja vsi, kar je naših, volite kot en mož in zmaga naša bo najhujša kazen za črne hujškači! Živeli naš kandidat Seifriz!

Sv. Vid v Podjuniški dolini. Ljubi „Štajerc“, dolgo že opazujemo delovanje našega dušnega pastirja, češkega Svatona, ali zdaj je dosti. Tvoja krtka bode imela, dragi naš list, veliko z njim opraviti. Svaton rabi cerkev edino še za politično hujškanje. 3. maja je pozabil pri božji službi na litanijski, ker je moral govoriti o volitvah.

Prejšno nedeljo je govoril na prižnici o volitvah in je pozabil, oznaniti prihodnje maše ter je storil to izpred altarja. Naravnost nezaslišano pa je to-le: 5. t. m. je povedal Svaton raz prižnice, da bode čital prihodnji teden vsak dan mašo in držal procesije, da se izvoli gotovo prvaški Grafenauer. To je nesramnost! Ali plača le Grafenauer cerkev in duhovnike? Mi kmetje se izprosimo odločno tako hujškanje in braniti se bodovali tudi na drug način. Poleg tega je Svaton tudi — policijski. Ko se prične mračiti, koraka po vasi kakor petelin na gnoju in gorje, ako zagleda po 9 urri kakšnega fanta; gotovo se stepa z njim. Ako je pa Svaton po takem boju utrujen gre v prvo, žalibog napredno krčmo in spije na en sedež 25 flašk Seifritzovega piva. V krčmi potem hvali umazane članke „S-Mira“, psuje dr. Grassl in uredaika Linhart. (Meni je pač vseeno, kaj govorijo pijani farški hujškači o moji osebi; pasji bič je edini odgovor! Urednik K. Lnhart). Pri nekemu tukajšnjemu posestniku so 3 lepa dekllice. Fajmošček hlapca je tja rad zahajal. Župnik pa je postal ljubosumen, je šel k posestniku Maku in mu je prepovedal, češ da njegove hčerke ne smejo z nikomur občevati, razven z —? Ali gorje, velečastitega se je vrglo skozi vrata n — kakor se čuje — je naredil Svaton obljubo, da ne gre nikdar več k 3 dekleti naenkrat... Še nekaj o temu ēruhu! Svaton še ni 1 leto v Rikarivasi in zato ni volilec. Dobil pa je občinsko potrdilo in ima zdaj volilno pravico, ako ravno mu še 8 dni manjka, da bi bil 1 leto v občini. Preiskava bodo dognala, kje in na kakšni način je dobil Svaton to potrdilo (?!). Dr. Grosel je poslal župniku pismo, naj se oznaní, da se bodo koze stavile. Ali Svaton je dejal v gostilni da tega ne stori in je spil zopet svojih 25 flašk piva! Fajmošček, pripravili smo že možnarje, kajti z veseljem bodo streljali, kadar odideš. Opoval si tvojega hlapca, češ da je „farovški kozjak“, ker ni hotel iti po Grafenauerju. Ali ta ime pada na tebe, ti hujškači prvaški črnosuknež!

Naprednjaki.

Okraji Velikovec-Staridvor-Svinec

Naš kandidat je vrli gospodar

Jos. Nagele

posestnik v Velikovcu.

Dopisi.

Sv. Ilij pod Turjakom. No, kaplan Luskar, če si res tako dober in nedolžen, kakor se delaš, zakaj te pa preganjajo ljudje? že v Vitanji bi se ti bilo slabo godilo, ko bi ne bil naglo pete odnesel. Tukaj te pa tudi ljudje tako ljubojo, da se jih je že več izrazilo, da toliko časa še v cerkev ne gredo, dokler boš ti kaplanče tukaj. Ako ti ne veš zakaj se moreš strahopete ljudi ogibati, ti pa mi povemo: zato ko nikjer ne daš miru, ko povsod ljudi zasleduješ s tvojim hudobnim srcem. Najbrže se le pravilno ravnas po besedah: preganjaj svojega bližnega in škoduj mu, kar ti je v moči. Pa mi ti bomo že eno zagodili in tvojim nesramnim pomagačem, ko nam le ne daste miru! Naj tudi priprsto ljudstvo izve, kake duhovnike imamo; kar smo zamolčali že par let, to bomo razglasili zdaj. Tebi kaplan Luskar bomo pa povedali povest o košenih harnadelnov, te bo go tovo zanimala, da boš vedel da se mi Tvojega obrekovanja ne bojimo. Ti črno-suknježi se res na vse moči trudijo in letajo semertertja, to vse pa za politiko in volitev. Kmalu bodo res mogle farške kuharice namesto farjev opravljati njih službo. Sicer je pa bilo že tako v cerkvi označeno, da se morajo novo rojeni otroci le dopoldan prineseti k. sv. krstu, zato ko popoldan ni nobenega črnuha doma; seve, če bi se pa primerilo da bi se slabotno dete popoldan rodilo, taki naj pa potem brez sv. krsta umerjejo. In ako bi se primerilo, da bi kdo na nagloma hudo zbolel, naj si tudi preje uredi, da bo dopoldan zbolel, in ne popoldan. Sicer pa tudi to ne bo nič pomagalo, ko kaplan Luskar tudi dopoldan noče iti več k umirajočim ljudem, kakor so se zdaj godili trije slučaji. Povedali jih bomo vse z imenom, da ta nesramni fant zopet ne bo mogel tajiti. Na Tolstim vrhu je zbolela ena ženska v Matičovi koči; prišli so ga prosit naj

gre k nje na spoved. Vprašal je kaplau, akoli nje je še kdo drugi tam bolan, ko se mu je pokobčan reklo, da ne, je pa zarežal, da zaradi enegavolok samega človeke ne gre na Tolsti vrh, in žemaviti je morala umreti brez sv. zakramentov. V Dolaj, kaž je zbolela starca Steinauerca; kaplan tužmetni ni hotel iti in starca ženica je tudi moralanci umreti brez duhovniške tolažbe. In tretji slučaj Strje se je zgodil pri našem županu g. Bedeniku, stal z Zbolela je njegova soproga, g. župan je poslal pravel svojega sina h kaplanu, naj pride njegovo ženo dipesan prevideti sv. zakramenti; ali kaplan ni hotel iti, župan je poslal še drugič, tudi ni hotel iti. Še bi je to na četrtek, in kaplan je rekel, na Ni počaka do sobote, ko bode šel v sv. Lenart, vabil mašo brati. V tretjič je pa šel sam župan in županica sicer k. g. župniku; vprašal je samo ojstvo: ucarje ali greste ali ne? In g. župnik ga je poslal edu in zopet k kaplanu; rekel je: če kaplan ne bo šel, in bom pa šel jaz! In ko je župan prišel v kaplanijo, poldar je pa dobil vrata zaklenjena; ali jih je kaplan je žalal, ali greste ali ne? Take stvari se godijo pri nas.

Sromlje. Dragi „Štajerc“, malo se kedaj čita, iz našega vinorodnega kraja; in kaj nemik, z temu krivo? Saj veš, klerikalna gonja! Vsi kateri tebe berejo bodo vekomaj pogubljeni — podrije našorih naših za politiko vnetih fajmoščkov. Imamo pa še enega posebno vnetega dr. Benčavičevega petolizca in to je naš gosp. župan, aj dr. v Sromljah, namreč Am. Petau. Ta visoko častni, že potrebni padišah si je v svojo puhlo glavo vkelj, da dr. Benčavič mora biti poslanec, in da neri kedo ne bode se udeleževal njegovih brezposnem membrnih čenč in kedo ga ne bode volil, bode tibi gotovo zapadel večnemu pogubljenju. Pa še se b drugo lepo lastnost ima naš dični „gospodine, na župane“ — ah pije ga rad „Vince je sladko, jti se teče prav gladko“, tako pravi stara pesem in taj po našem županu padišah ima posebno veselje izpolnjevati zapovedi vinskoga boga Baha, in kadar usteres se ga naleže ta gospodine — (in to je vaši pri dan dvakrat) takrat pa meče ogenj in žveplo okat na tebe in vse tvoje čitatelje, tedaj je pravi in u far prvi pretepač. Ima namreč tudi župan gostilno sred in še več drugih obrt, in ako se kateri ubogi žravnivec zmoti in začne govoriti o čem drugem, to am kakor o Benčavičevi politiki, tedaj joj in gorje Benča za njega; če ni takoj lepo tih je takoj napadenik, na mestu. Ima namreč za vsako malenkost pravljeno naš župan in gostilničar dva sina, dva stnik, psa, nazadnje on in njegova gospa poleg prični sve caplja. Zavoljo svoje surovosti se je naš dični župan že večkrat moral nekje pri okrajini sodil na njeni oglasit in ga baje tam že dobro poznajo podle kot jako „olikano“ osebo, kar se tiče pretepor drag in zmirjanja. Sliši se tudi da bode tudi sedaj reže mogel iti kašo pihat? Ali kaj? No gospodine ošno padišah, to je krasna politika dr. Benčaviča in tudi geslo smešne zvezze pri vsaki priliki in tekeli shodu: pretep in surovost! Za zedaj to drugo kratek več.

Sv. Janž na Dravskem polju. Uredniki in apnaročniki „Fihposovi“ bi pač zaslužili, da se! I jih nababe v kanon in spusti med divjake. Ne smramost je, da piše ta cunja, da so „Stajerci“ in „Janji“ le šnopsarji. Menimo, da je med „Fihposovcih“ več šnopsarjev kakor povsod druge. Laža poglejmo plodove neumnih teatrov! Tebi „Štajerc“ pa kličemo može: Bog te še živi, ker je, kdelas tako pridno za prepotrebno nemško šolo, učan Mi, kateri smo že kaj po svetu skusili, vemo akor kaj pomeni znanje nemščine. Bog daj, da ne bi si pri klerikalna hinavščina več zavladala! Bog živi, kaj tebe, ki držiš z reveži! Mi kmetje bodemo volili bil našega Jos. Orniga. Bog daj zmago! Farani nosunki

Sv. Jakob Slov. Gor. Par vrstic, dragi „Štajerc“, ti hočemo naznani iz našega kraja. Grozno je se sovrašči se s sebi nakopal, ker si našega organista, kaplana Rabuzo in komedijanta Zinara za množico prijel. Kajti resnice se bojijo ti ljudje, neteskaj. Res pa je bilo vse, kar si pisal. Kaplan pridi, potem ngevedno proti tebi, — gospodje pa te smejajte, najoljčiti. Črni fantič je 14. aprila ljudje jezik z tem presedo, da so vse norci, ki čitajo „Štajerc“. Brez No, maček naj le civili, mi mu bodemo še našni du rep stopili. Naš organist še vedno ni poboljšal spod svojega petja. Naše tercijalke imajo še vedno vnikna „štimate“, kot da bi mačke za rep vlekel. Ne zaupaj pomaga vse nič! Res je, da zdaj Ziner več ne ženi pohodi v farovž; nasprotno pa hodi zdaj Rabuzek ženemu k njemu na dom, „poizvedovati“; menda hodi litvo).